ความรู้ด้านการเงินส่งผลต่อพฤติกรรมการออมเงินของข้าราชการ สำนักงาน ก.พ.

FINANCIAL LITERACY AFFECTING TO THE MONEY SAVING BEHAVIOR OF OFFICERS IN OFFICE OF THE SERVICE COMMISSION

ดาราพร ผาสุข
สาขาวิชาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
ผู้รับผิดชอบบทความ

Daraporn Phasuk
E-mail: daraporn389@gmail.com
Faculty of Business Administration Program in Accounting, Ramkhamhaeng University
*Corresponding author

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาพฤติกรรมการออมเงินของข้าราชการ สำนักงาน ก.พ. (2) เพื่อศึกษาพฤติกรรมการออมเงินของข้าราชการ สำนักงาน ก.พ. แยกตามปัจจัยส่วนบุคคล (3) เพื่อศึกษาความรู้ด้านการเงินที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมเงินของข้าราชการ สำนักงาน ก.พ.

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือข้าราชการ สำนักงาน ก.พ. จำนวน 270 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์เชิงพรรณนาได้แก่ค่าความถี่ค่าร้อยละค่าเฉลี่ย $\bar{x}$ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ทดสอบสมมติฐานเพื่อเปรียบเทียบโดยใช้สถิติ t-test และสถิติความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) หากพบความแตกต่างระหว่างตัวแปรจะนำไปเปรียบเทียบเป็นรายคู่โดยใช้วิธีของ LSD และใช้สถิติถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression)

ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า ข้าราชการสำนักงาน ก.พ. ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษาต่างกันทำให้พฤติกรรมการออมเงินไม่ต่างกัน และข้าราชการสำนักงาน ก.พ. ที่มีสถานภาพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกันทำให้พฤติกรรมการออมเงินต่างกัน ความรู้ด้านการเงิน ด้านการวางแผนทางการเงิน ด้านการบริหารค่าใช้จ่าย ด้านการบริหารหนี้สิน ส่งผลต่อพฤติกรรมการออมเงินของข้าราชการสำนักงาน ก.พ.

คำสำคัญ : พฤติกรรมการออมเงิน,ความรู้ด้านการเงิน

ABSTRACT

The objective of this research study (1) is to study the saving behavior f the officers in Office of the Civil Service Commission. (2) to study the saving behavior of the officers in Office

of the Civil Service Commission, classified by population factors. (3) to study Financial literacy affecting to the money saving behavior of officers in Office of the Civil Service Commission.

The sample group used in this research was 270 of officers in Office of the Civil Service Commission. The questionnaire was used to be a tool for collecting the data. The data collected were analyzed by using the frequency, percentage, mean and standard deviation. The hypotheses were tested by Independent Sample (t-test), One-Way ANOVA, (F-test), in case of its had statistical significant different testing a pair of variables by Least Square Difference methods (LSD) and Multiple Regression Analysis.

The results of statistical hypothesis testing reveals that the government official working for Office of the Civil Service Commission who are from different gender, age and educational background does not affect money saving behavior. For those who have different marital/ work /educational status and average earned income affect money saving behavior. For financial knowledge, financial planning, cost management, debt management affect their money saving behavior.

Keywords: Money saving behavior, Financial literacy

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

เนื่องด้วยสถานการณ์การออมเงินของคนไทยในปัจจุบันพบว่า มีอัตราการออมเงินที่ลดน้อยลง จากข้อมูลผลการสำรวจ พฤติกรรมการออม และการเข้าถึงการบริหารทางเงินภาคครัวเรือนของสำงานสถิติแห่งชาติ ที่ดำเนินการสำรวจข้อมูลเพื่อศึกษาพฤติกรรมการออมเงินของครัวเรือนไทยพบว่า พฤติกรรมการออมเงินของครัวเรือนไทยทั่วประเทศประมาณ 21.6 ล้านครัวเรือน มีพฤติกรรมการออมเงินของครัวเรือนด้วยวิธีแตกต่างกัน โดยจะนำเงินไปใช้ในการใช้จ่ายเพื่ออุปโภคบริโภคก่อน เมื่อเหลือจากการใช้จ่ายแล้วจึงจะนำมาเก็บออม คิดเป็นร้อยละ 38.9 ในขณะที่บางครัวเรือนมีการจัดสรรแบ่งสัดส่วนของเงินออมไว้ก่อนที่จะนำไปใช้จ่ายเพื่ออุปโภคบริโภค คิดเป็นร้อยละ 22.6 ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่ากลุ่มที่มีการวางแผนในการเก็บออมเงินอย่างจริงจังนั้นยังมีจำนวนน้อยกว่ากลุ่มที่ไม่ได้วางแผนในการเก็บออมเงินในขณะที่อีกหลายครอบครัวพบว่า ยังมีความไม่แน่นอนในการจัดสรรเงินออม คิดเป็นร้อยละ 38.5 ทั้งนี้ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการออมเงินเกิดจากปัจจัยหลายด้าน ไม่ว่าจะเป็นปัญหาค่าครองชีพที่สูงขึ้น หรือมีอาชีพที่ไม่มั่นคงทำให้ไม่สามารถเก็บออมเงินได้

แล้วเนื่องจากประเทศไทยกำลังเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุโดยสมบูรณ์ ซึ่งสหประชาชาติระบุว่า ประเทศใดที่มีประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไป ในสัดส่วนที่เกินร้อยละ 10 ของประชากรทั้งประเทศถือว่าประเทศนั้นกำลังเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ และจากการคาดการณ์ของประเทศไทยถือว่ากำลังจะเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ โดยที่มีผู้อายุเกิน 60 ปี มากกว่าร้อยละ 20 ของจำนวนประชากรทั้งประเทศ ดังนั้น การมีความรู้ด้านการเงินจึงมีความสำคัญและจำเป็น

อย่างยิ่งในชีวิตปัจจุบันที่จะส่งผลไปยังชีวิตวัยเกษียณในอนาคต ไม่ว่าจะเป็นความรู้ด้านการวางแผนทางการเงิน ด้านการบริหารรายได้ ด้านการบริหารค่าใช้จ่าย ด้านการบริหารหนี้สิน หรือด้านการลงทุน ซึ่งการวางแผนทางการเงินจะส่งผลต่อพฤติกรรมการออมเงินด้วยเช่นกัน

ด้วยเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความรู้ด้านการเงินส่งผลต่อพฤติกรรมการออมเงินของข้าราชการ สำนักงาน ก.พ. ทั้งนี้ เพื่อนำผลการวิจัยที่ได้ ไปวิเคราะห์ถึงพฤติกรรมการออมเงินของข้าราชการ สำนักงาน ก.พ. รวมถึงเพื่อเป็นแนวทางในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการออมของข้าราชการ สำนักงาน ก.พ. ให้เป็นไปในทิศทางที่เหมาะสมซึ่งจะส่งผลต่อการดำรงชีวิตต่อไปในอนาคตต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการออมเงินของข้าราชการ สำนักงาน ก.พ.
2. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการออมเงินของข้าราชการ สำนักงาน ก.พ. แยกตามปัจจัยส่วนบุคคล
3. เพื่อศึกษาความรู้ด้านการเงินที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมเงินของข้าราชการ สำนักงาน ก.พ.

สมมติฐานของการวิจัย

1. บุคลากรที่เป็นข้าราชการ สำนักงาน ก.พ. ที่มีปัจจัยประชากรต่างกัน น่าจะทำให้พฤติกรรมการออมเงินต่างกัน
2. ความรู้ด้านการเงิน น่าจะมีผลต่อพฤติกรรมการออมเงินของข้าราชการ สำนักงาน ก.พ.

ขอบเขตของงานวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ศึกษาความรู้ด้านการเงินที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมเงินของข้าราชการ สำนักงาน ก.พ. ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัย ดังนี้

1.ขอบเขตของประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ข้าราชการสำนักงาน ก.พ. ซึ่งมีประชากรทั้งหมด 720 คน (ที่มา : รายงานประจำปี สำนักงาน ก.พ., 2561 เผยแพร่ 2562)

2. ขอบเขตของกลุ่มตัวอย่าง

ขนาดของกลุ่มตัวอย่างคิดจากสูตรการคำนวณกลุ่มตัวอย่างของ Yamane (1973) เพื่อกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่จะใช้ในการศึกษา โดยกำหนดค่าความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ที่ 0.05 หรือคิดเป็นค่าความคลาดเคลื่อนที่ 5% โดยค่าความเชื่อมั่น จะอยู่ที่ระดับ 95% ได้จำนวน 720 คน ทั้งนี้ ผู้วิจัยใช้ขนาดกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ จำนวน 270 คน และสุ่มตัวอย่างแบบไม่อาศัยความน่าจะเป็น ด้วยวิธีการสุ่มแบบสะดวก

3. ขอบเขตของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ใช้แบบสอบถามเกี่ยวกับความรู้ด้านการเงินที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมเงินของข้าราชการ สำนักงาน ก.พ.

4. ขอบเขตด้านเนื้อหาและประเด็นในการศึกษา

ผู้วิจัยทำการศึกษาแนวคิดและทฤษฎีต่างๆ รวมถึงการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับความรู้ด้านการเงิน พฤติกรรมการออมเงิน ซึ่งประกอบด้วยตัวแปรดังต่อไปนี้

ตัวแปรอิสระ (Independent variables) ประกอบด้วย 2 ตัวแปร ดังนี้

(1) ปัจจัยประชากรได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา สถานภาพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน

(2) ความรู้ด้านการเงิน ได้แก่ ด้านการวางแผนทางการเงิน ด้านการบริหารรายได้ ด้านการบริหารค่าใช้จ่าย ด้านการบริหารหนี้สิน ด้านการลงทุน

ตัวแปรตาม (Dependent variables) คือ พฤติกรรมการออมเงินของข้าราชการ สำนักงาน ก.พ. ได้แก่ ด้านปริมาณการออม ด้านรูปแบบการออม ด้านเป้าหมายในการออม

5.ขอบเขตด้านระยะเวลา

ระยะเวลาในการดำเนินการวิจัย ตั้งแต่เดือน พฤศจิกายน – ธันวาคม 2563

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อนำผลการวิจัยที่ได้ไปวิเคราะห์ถึงพฤติกรรมการออมเงินของข้าราชการ สำนักงาน ก.พ.

2. เพื่อนำผลการวิจัยที่ได้ไปเป็นแนวทางในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการออมของ ข้าราชการ สำนักงาน ก.พ. ให้เป็นไปในทิศทางที่เหมาะสมซึ่งจะส่งผลต่อการดำรงชีวิตต่อไปในอนาคต

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความรู้ด้านการเงิน

ความหมายของความรู้ด้านการเงิน

แนวคิดเกี่ยวกับความต้องการถือเงิน John Maynard Keynes (1936) (อ้างใน เหมวลา เชิดชูพันธ์เสรี, 2558) อธิบายถึงความต้องการถือเงินของนั้นแบ่งความต้องการถือเงินออกเป็น 3 ประเภท

1. ความต้องการถือเงินเพื่อจับจ่ายใช้สอยประจำวัน อันเนื่องมาจากการมีรายได้เป็นตัวกำหนดในปริมาณการใช้จ่าย ดังนั้นถ้ามีรายได้สูงก็จะมีปริมาณการใช้จ่ายสูงตามไปด้วย

2. ความต้องการถือเงินเพื่อใช้ยามฉุกเฉิน เนื่องจากรายได้และรายจ่ายนั้นไม่ได้มีการเกิดขึ้นพ้อมกัน จึงทำให้เกิดความต้องการในการถือเงินเพื่อไว้ใช้ยามฉุกเฉิน และจะมีความสัมพันธ์โดยตรงกับรายได้

3. ความต้องการถือเงินเพื่อเก็งกำไร ซึ่งการถือเงินประเภทนี้ของแต่ละบุคคลจะมีมากหรือน้อยนั้นจะขึ้นอยู่กับปัจจัยด้านต่างๆ และรูปแบบของการถือออม และอัตราผลตอบแทนที่จะได้รับ

แนวคิดเกี่ยวกับรายได้ถาวร Milton Friedman (ค.ศ. 1957) (อ้างใน วิลาวัณย์ ด้วงไพร,2558) อธิบายถึงการมีรายได้ถาวร คือ องค์ประกอบของรายได้นั้นถูกแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มคือ ส่วนที่เป็นรายได้ถาวร (รายได้ประจำ) หมายถึง รายได้ระยะยาวที่จะได้รับจากการทำงานหรือจากทรัพย์สินต่างๆที่บุคคลถือไว้ โดยจะนำรายได้นี้มาใช้จ่ายในการอุปโภคบริโภคได้โดยไม่กระทบกระเทือนต่อความมั่นคงทางด้านการเงิน และส่วนที่เป็นรายได้ชั่วคราว (รายได้เสริม) หมายถึง รายได้ที่มีลักษณะไม่แน่นอน เกิดขึ้นช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง ซึ่งมีการบริโภคจะมีความสัมพันธ์เป็นสัดส่วนกับรายได้ถาวร จากแนวคิดนี้สามารนำมาสรุปเกี่ยวกับการออมได้ กล่าวคือ การออมเงินจะเกิดจากการกำหนดตัว รายได้ถาวร และรายได้ชั่วคราว ที่เป็นตัวแปรในการเกิดการออมเงิน

องค์ประกอบความรู้ด้านการเงิน

กรณิกา วาระวิชนี (2560) ได้กล่าวถึงความรู้ด้านการเงินว่า เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลทางการเงินส่วนบุคคลต่าง ๆ เพื่อใช้จัดทำงบการเงิน ดังนี้

1. ข้อมูลที่แสดงถึงฐานะทางการเงินส่วนบุคคล เช่น ทรัพย์สิน หนี้สินภาระผูกพัน ความมั่งคั่งสุทธิส่วนบุคคล โดยอาจพิจารณาจากข้อมูลด้านการลงทุน ทั้งข้อมูลเกี่ยวกับสังหาริมทรัพย์และอสังหาริมทรัพย์

2. รายได้ ซึ่งเป็นเงินที่เป็นรายได้ที่ได้รับจากการทำงาน และจากผลตอบแทนจากการลงทุน

3. รายจ่าย ซึ่งกำหนดจากเงินที่เป็นค่าใช้จ่ายในการในชีวิตประจำวัน

4. แผนเกี่ยวกับการเกษียณอายุจากการทำงาน ที่ต้องมีการวางแผนเพื่อรองรับที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

5. กำหนดเป้าหมายทางการเงินที่ต้องการ และการประเมินระดับความเสี่ยงที่สามารถยอมรับได้

เนื่องจากเกณฑ์ในการพิจารณาองค์ประกอบความรู้ด้านการเงินนั้นมีแพร่หลายและมีความสำคัญ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสรุปองค์ประกอบที่จะใช้ในการวิจัยครั้งนี้ไว้ 5 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการวางแผนทางการเงิน 2. ด้านการบริหารรายได้ 3. ด้านการบริหารค่าใช้จ่าย 4. ด้านการบริหารหนี้สิน 5. ด้านการลงทุน

ดังนั้นผู้วิจัยให้ความหมายของ ความรู้ด้านการเงิน หมายถึง ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการทางด้านการเงิน โดยเริ่มตั้งแต่การหารายได้ การใช้จ่ายเงินอย่างมีประสิทธิภาพ จนนำไปสู่การเก็บออม เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ทางการเงินที่ตั้งไว้ การมีความรู้ด้านการเงินที่ดีจะส่งผลต่อพฤติกรรมการออมเงินของแต่ละบุคคล ซึ่งในที่นี้ความรู้ด้านการเงินแบ่งเป็น 5 ด้าน ได้แก่ การวางแผนทางการเงิน การบริหารรายได้ การบริหารค่าใช้จ่าย การบริหารหนี้สิน และการลงทุน

2. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมการออมเงิน

ความหมายของพฤติกรรมการออมเงิน

Franco Modigliani (ค.ศ.1954) แนวคิดทฤษฎีวัฏจักรชีวิตกับการออม (Life cycle hypothesis) (อ้างใน จุฑาธิบดิ์ ฤกษ์สันทัด, 2555) ซึ่งเป็นทฤษฎีที่กล่าวว่า บุคคลจะมีการออมในช่วงเริ่มต้นชีวิตน้อย เพราะมีรายได้น้อย และจะมีการเพิ่มการเก็บเงินออมเพิ่มเมื่อเริ่มมีรายได้ที่เพิ่มสูงขึ้น และสุดท้ายรายได้จะค่อยๆลดลง เมื่อเข้าสู่ช่วงบั้นปลายของชีวิต ซึ่งจะเป็นช่วงที่จะเริ่มนำเงินออมที่เก็บสะสมไว้นำมาใช้จ่ายในช่วงบั้นปลายชีวิต

John Maynard Keynes แนวคิดของทฤษฎีการบริโภคตามสมติฐานรายได้สมบูรณ์ (อ้างใน จุฑาธิบดิ์ ฤกษ์สันทัด, 2555) ซึ่งเป็นทฤษฎีที่กล่าวว่าบุคคลเมื่อมีรายได้เพิ่มขึ้นจะทำให้มีพฤติกรรมการบริโภค (ใช้เงิน) เพิ่มมากขึ้นตาม และรายได้ที่เหลือจากการใช้จ่ายนั่นก็คือเงินออม ซึ่งเงินออมจะมีการเพิ่มขึ้นตามสัดส่วนของรายได้นั่นเอง

Jame S. Duesenberry (ค.ศ. 1949) แนวคิดของทฤษฎีการบริโภคที่สัมพันธ์กับรายได้เปรียบเทียบ (อ้างใน วันดี หิรัญสถาพร,พรทิพย์ บุญทรง, นงลักษณ์ ลัคนทินากร และสุรัชฎา เมฆขลา, 2558) ซึ่งเป็นทฤษฎีที่กล่าวว่า ผู้บริโภคแต่ละคนจะทำการบริโภคโดยไม่ได้คำนึงถึงระดับรายได้สมบูรณ์ แต่จะคำนึงถึงรายได้เปรียบเทียบ ซึ่งสัดส่วนการออมต่อรายได้จะมีการเพิ่มขึ้นก็ต่อเมื่อรายได้ในปัจจุบันเพิ่มขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับรายได้ในอดีต และ

สัดส่วนปริมาณการออมจะลดลงก็ต่อเมื่อรายได้ปัจจุบันมากกว่ารายได้ในอดีต ดังนั้น อาจกล่าวได้ว่าสิ่งที่กำหนดพฤติกรรมการออมได้อีกอย่างหนึ่งก็คือ รายได้เปรียบเทียบระหว่างปัจจุบันและในอดีต นั่นเอง

องค์ประกอบการวัดประสิทธิภาพในการออมเงิน

ธนาคารอาคารสงเคราะห์ (2562) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับการสรุปองค์ประกอบของการวัดประสิทธิภาพในการออมเงิน ในการปฏิบัติงานไว้ 4 ข้อ คือ

1. ตั้งเป้าหมายการออมให้ชัดเจน ซึ่งการกำหนดเป้าหมายนี้จะสามารถกำหนดระยะเวลาของการออมได้ว่าการบรรลุเป้าหมายนั้นควรต้องมีระยะเวลาในการออมเท่าไหร่

2. แบ่งจัดสรรเพื่อการออมอย่างน้อย10 – 20% จากทันที เนื่องจากถ้ารอเก็บเงินภายหลังการใช้จ่ายแล้วอาจทำให้ไม่มีเงินเหลือเก็บได้เลย และควรมีการแยกบัญชีเงินฝากโดยเฉพาะ

3. จัดทำรายจ่ายประจำเดือน ซึ่งจะทำโดยการตั้งงบประมาณสำหรับค่าใช้จ่ายไว้ล่วงหน้า เพื่อที่จะทำให้สามารถรับรู้ว่าในแต่ละเดือนมีการจ่ายเงินสำหรับค่าใช้จ่ายใดบ้าง

สรุปได้ว่า พฤติกรรมการออมเงินของแต่ละคนนั้นมีความแตกต่างกันตามแต่ความรู้ทางด้านการเงินของแต่ละคนที่จะมีการวางแผนเพื่อที่จะไปสู่เป้าหมาย โดยการประเมินผลของพฤติกรรมการออมเงินนั้นได้จากด้านปริมาณการออม ด้านรูปแบบการออม และเป้าหมายในการออมเงิน

จากข้อมูลที่ได้กล่าวมาทั้งหมด จะพบว่า ความรู้ด้านการเงินมีความสำคัญอย่างยิ่งในการส่งผลต่อพฤติกรรมการออมเงิน อย่างไรก็ตาม ถึงแม้ว่าบุคลจะมีความรู้ด้านการเงินในระดับเดียวกันก็จะมีแนวคิดที่จะออมเงินไม่เหมือนกัน ซึ่งขึ้นอยู่กับปัจจัยอื่นๆ ด้วย ดังนั้น การที่บุคคลมีพฤติกรรมการออมเงินอย่างไร ย่อมขึ้นอยู่กับความรู้ด้านการเงิน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กลางใจ แสงวิจิตร, ธนาวุธ แสงกาศนีย์, พรทิพย์ จิระธำรง, พเนิน อินทะระ, ศรรสนีย์ สังข์สุวรรณ และภูมิชี้เจริญ ศึกษาเรื่อง การเปรียบเทียบความรู้และพฤติกรรมการจัดการการเงินส่วนบุคคลก่อนและ หลังเรียนรายวิชาการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีรายได้เพียงพอกับการดำรงชีวิต มีการทำงานเพื่อเป็นการหารายได้เสริม และด้านการบริหารค่าใช้จ่ายมีการคำนวณค่าใช้จ่ายก่อนการซื้อสินค้า และจะมีการตัดสินใจซื้อสินค้าตามความจำเป็น รู้จักการบริหารค่าใช้จ่ายโดยการทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายอย่างสม่ำเสมอ

กรัณฑรัตน์ ดวงใจสืบ, (2555) ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการออมของครัวเรือนในประเทศไทยพบว่า การออมเงินมีความสัมพันธ์กับรายได้ หากครอบครัวมีรายได้เพิ่มขึ้น 1% ส่งผลทำให้มีการออมเพิ่มมากขึ้น 0.3% แสดงว่าหากครัวเรือนยิ่งมีรายได้เพิ่มมากขึ้นก็จะยิ่งส่งผลทำให้มีการออมเงินเพิ่มมากขึ้นตามด้วย

กฤตภาศ เลิศสงคราม (2555) วิจัยเรื่อง พฤติกรรมการออมและปัจจัยที่มีผลต่อการออมของพนักงานบริษัทพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ พบว่า ส่วนใหญ่พฤติกรรมการออมเงินจะอยู่ในรูปแบบของการฝากเงินไว้กับสถาบันการเงินมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 88.89 รองลงมาคือ การออมในรูปแบบการซื้อกรมธรรม์ประกันชีวิต และการซื้อสลากออมสิน สลาก ธกส. คิดเป็นร้อยละ 21.43 และถ้ามีปัจจัยอื่นๆ คงที่ แล้วมีรายได้ต่อเดือนของพนักงานเพิ่ม

มากขึ้นส่งผลทำให้มีการออมเงินเพิ่มขึ้น แสดงให้เห็นว่าถ้าพนักงานมีรายได้เพิ่มมากขึ้นก็จะมีการออมเงินเพิ่มมากขึ้น แต่ถ้าหากมีรายได้น้อยก็มีแนวโน้มที่จะมีการออมเงินน้อยตามไปด้วย

ไกรวิชญ์ ประชุมพันธ์, ธนสุวิทย์ทับหิรัญรักษ์ และสุคนธ์ เครือน้ำคำ, (2561) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมของผู้บริโภคเพื่อใช้จ่ายในอนาคตของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า บุคคลที่มีสถานภาพโสดกับสมรสแล้วจะให้ความสำคัญกับอนาคตของตนเองและครอบครัวเกี่ยวกับการออมเงินเพื่อเอาไว้สำหรับการใช้จ่ายในอนาคต

จุฑาธิบดิ์ ฤกษ์สันทัด (2555) วิจัยเรื่อง เปรียบเทียบพฤติกรรมการออมของพนักงานบริษัทเอกชนและข้าราชการในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ทั้งกลุ่มพนักงานบริษัทเอกชนและข้าราชการในแต่ละเดือนไม่ได้มีการกำหนดการวางแผนจัดสรรไว้อย่างเป็นสัดส่วน ซึ่งการออมจะเป็นรายได้ที่เหลือจากการจ่ายค่าใช้จ่าย ด้านจำนวนการออมพบว่าทั้งกลุ่มพนักงานบริษัทเอกชนและข้าราชการมีจำนวนในกรออมเงินประมาณ 1-10% ของรายได้

ญาณิศา เผื่อนเพา และพิทักษ์ ศิริวงศ์, (2557) ศึกษาเรื่อง การให้ความหมาย รูปแบบและกระบวนการออมของนักศึกษาระดับมหาบัณฑิต สาขาการประกอบการ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร พบว่า การให้ความหมายการออมการแบ่งเงินส่วนหนึ่งจากรายได้เพื่อเก็บไว้ สำหรับค่าใช้จ่ายที่จำเป็นที่คาดว่า จะเกิดขึ้นในอนาคตการและเป็นการแบ่งเงินจากรายได้ส่วนหนึ่งเพื่อเก็บไว้สำหรับซื้อทรัพย์สินในอนาคต

ดาราภรณ์ โคสิริวิวัฒน์ (2558) วิจัยเรื่อง การศึกษาพฤติกรรมและรูปแบบการออมของข้าราชการกองทัพอากาศ พบว่า ในด้านพฤติกรรมการออมของกลุ่มตัวอย่าง เหตุผลสำคัญของการออมเป็นการออมเพื่อใช้จ่ายยามฉุกเฉินเป็นส่วนใหญ่ ถึงร้อยละ 71.00 รองลงมาคือเลือกออมเพื่อซื้อสิ่งของตามความต้องการ กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญกับการออมเงินเพื่อสำหรับใช้ยามเจ็บป่วย เพื่อการศึกษาของบุตรและตนเอง และเพื่อสำหรับเก็บไว้ใช้ยามชรา ในระดับใกล้เคียงกัน

ธนพร จันทร์สว่าง, (2561) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วน พบว่า ค่าเฉลี่ยลำดับแรกคือ กลุ่มตัวอย่างมีการวางแผนค่าใช้จ่ายอย่างเหมาะสมและเป็นระบบเพื่อให้มีความเหมาะสมกับรายได้ และรองลงมาคือ มีการควบคุมค่าใช้จ่ายที่ไม่มีความจำเป็น เพื่อให้สามารถมีเงินในการออมเงินได้เพิ่มขึ้นในอนาคต และมีการจดบันทึกรายรับ-รายจ่าย และวางแผนการใช้จ่ายอย่างเหมาะสม

เสาวณีย์ ณ นคร(2557) ศึกษาเรื่อง พฤตกรรมการบริโภค การเป็นหนี้และคุณภาพชีวิต ของชาวประมงทะเล ในตำบลสิชล อำเภอสิชล จังหวัดนครศรีธรรมราชพบว่า ส่วนใหญ่ชาวประมงมีการกู้เงินจากแหล่งเงินกู้ที่เป็นนายทุนทั่วไป นายจ้างเถ้าแก่ หรือคนที่รู้จักมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 28.67 ชาวประมงส่วนใหญ่ที่กู้เงินไม่มีปัญหาในการผ่อนชำระคืน สามารถชำระคืนได้ตามกำหนด และมียังพบว่าชาวประมงมีความสามารถในการชำระหนี้ได้หมดตามระยะเวลาที่กำหนด

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ เป็นการวิจัยที่เรียกว่า แบบไม่ทดลอง (Non-Experimental Design) เป็นการวิจัยที่มีการศึกษาตามสภาพแวดล้อมที่เป็นอยู่จริง โดยไม่มีการจัดกระทำหรือควบคุมตัวแปรใดๆ เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม คือเป็นการเก็บข้อมูลในช่วงระยะเวลาใดเวลาหนึ่งเพียงครั้งเดียว โดยใช้เครื่องมือวิจัยเป็นแบบสอบถามอิเล็กทรอนิกส์ และทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการทางสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS

การเก็บรวบรมข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ที่ได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษา แล้วนำมาดำเนินการแจกแบบสอบถามด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อใช้ในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่กำหนด จำนวน 270 คน ซึ่งกลุ่มตัวอย่างที่ทำการเก็บข้อมูลคือ กลุ่มข้าราชการ สำนักงาน ก.พ. โดยใช้วิธีการสุ่มแบบสะดวก ซึ่งหลังจากผู้วิจัยดำเนินการนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมา ทำการตรวจสอบความถูกต้องและสมบูรณ์ของข้อมูลมากที่สุด ตามจำนวนกลุ่มตัวอย่าง จึงนำข้อมูลที่ได้นำไปวิเคราะห์โดยใช้วิธีการทางสถิติด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามนำมาใส่รหัสและแปลงค่าเป็นตัวเลขเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิจัยในครั้งนี้แบ่งการวิเคราะห์ คือ ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับ ความรู้ด้านการเงินของข้าราชการ สำนักงาน ก.พ. และพฤติกรรมการออมเงินของข้าราชการ สำนักงาน ก.พ. จำแนกตามปัจจัยประชากร โดยใช้วิธีการประมวลผลหาค่าทางสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS ทั้งนี้ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยเลือกใช้สถิติในการวิเคราะห์เพื่อให้สอดคล้องกับลักษณะข้อมูล และตอบวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. การวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics)

1.1 ใช้ค่าร้อยละ (Percentage) และค่าความถี่ (Frequency) ในการวัดตัวแปรที่มีระดับการวัดเชิงกลุ่ม ได้แก่ ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วย ด้านเพศ ด้านอายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา ด้านรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

1.2 ใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) กับตัวแปรที่มีระดับการวัดเชิงปริมาณ ได้แก่ ความรู้ด้านการเงิน และ พฤติกรรมการออมเงินของข้าราชการ สำนักงาน ก.พ.

2.การวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงอนุมาน (Inference Statistics)

2.1 เพื่อศึกษาพฤติกรรมการออมเงินของข้าราชการ สำนักงาน ก.พ. จำแนกตามเพศ โดยใช้การวิเคราะห์ด้วยข้อมูลสถิติ t-test

2.2 เพื่อศึกษาพฤติกรรมการออมเงินของข้าราชการ สำนักงาน ก.พ. จำแนกตาม อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน โดยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) หากพบความแตกต่างระหว่างตัวแปร จะนำไปสู่การเปรียบเทียบเป็นรายคู่โดยใช้วิธี LSD

2.3 เพื่อศึกษาความรู้ด้านการเงินส่งผลต่อพฤติกรรมการออมเงินของข้าราชการ สำนักงาน ก.พ. โดยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

สรุปผลการวิจัย

ปัจจัยส่วนบุคคล ผลการวิเคราะห์จำนวนและค่าร้อยละของปัจจัยประชากร ประกอบด้วยด้วยเพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ของข้าราชการสำนักงาน ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมีอายุอายุระหว่าง 30 - 40 ปี สถานภาพโสด ระดับการศึกษาปริญญาตรี รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 15,001 – 25,000บาท

ความรู้ด้านการเงิน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความรู้ด้านการเงิน พบว่าระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้ด้านการเงินโดยภาพรวมในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.41 และค่า S.D. เท่ากับ 0.62 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ด้านการบริหารหนี้สิน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.72

พฤติกรรมการออมเงิน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมการออมเงิน ประกอบด้วย ด้านปริมาณการออม ด้านรูปแบบการออม ด้านเป้าหมายในการออม พบว่าระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมการออมเงินโดยภาพรวมในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.62 และค่า S.D. เท่ากับ 0.63 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ด้านรูปแบบการออม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.72

การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามการวิจัย เรื่อง ความรู้ด้านการเงินส่งผลต่อพฤติกรรมการออมเงินของข้าราชการ สำนักงาน ก.พ. สามารถสรุปผลการวิจัยได้ ดังต่อไปนี้

1. ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมการออมเงินของข้าราชการ สำนักงาน ก.พ. โดยภาพรวม มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากสุด ได้แก่ ด้านรูปแบบการออม ด้านปริมาณการออม ด้านเป้าหมายในการออม

2. ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการออมเงินของข้าราชการ สำนักงาน ก.พ. จำแนกตามปัจจัยประชากร ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน สามารถสรุปการวิจัย ได้ดังนี้

2.1 ข้าราชการสำนักงาน ก.พ. ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา ต่างกัน ทำให้พฤติกรรมการออมเงินไม่ต่างกัน

2.2 ข้าราชการสำนักงาน ก.พ. ที่มีสถานภาพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ต่างกัน ทำให้พฤติกรรมการออมเงินต่างกัน

3. ผลการวิเคราะห์ความรู้ด้านการเงินที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการออมเงินของข้าราชการสำนักงาน ก.พ. สามารถสรุปผลการวิจัย ได้ดังนี้ ความรู้ด้านการเงิน ด้านการวางแผนทางการเงิน ด้านการบริหารค่าใช้จ่าย ด้านการบริหารหนี้สิน ส่งผลต่อพฤติกรรมการออมเงินของข้าราชการสำนักงาน ก.พ.

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัย ความรู้ด้านการเงินส่งผลต่อพฤติกรรมการออมเงินของข้าราชการ สำนักงาน ก.พ. สามารถสรุปตามวัตถุประสงค์ ได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาพฤติกรรมการออมเงินของข้าราชการ สำนักงาน ก.พ. โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีพฤติกรรมการออมเงินในการปฏิบัติงาน ด้านรูปแบบการออมสูงที่สุด อภิปรายผลได้ดังนี้

1.1 ด้านปริมาณการออม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ผู้วิจัยเห็นว่ามีความเป็นไปได้ว่า ข้าราชการสำนักงาน ก.พ. ส่วนใหญ่มีการเพิ่มจำนวนเงินสำหรับการออมให้มากขึ้น เมื่อมีรายได้สูงมากขึ้นและมีการกำหนดจำนวนเงินที่แน่นอนสำหรับการออมในแต่ละเดือนสอดคล้องกับผลการวิจัยของอนงนาฎ ศุภกิจวณิชกุล , ประสพชัย พสุนนท์ (2559) ศึกษาเรื่อง การเปรียบเทียบพฤติกรรมการออมกับการบริหารการเงินก่อนเกษียณอายุ กรณีศึกษาบุคลากรมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์พบว่า กลุ่มตัวอย่างจะมีการกำหนดจำนวนวงเงินที่นำไปเก็บออมเป็นจำนวนที่แน่นอนและมีแนวโน้มว่าในอนาคตจะมีการเพิ่มปริมาณเงินออมในจำนวนที่เพิ่มมากขึ้น และสอดคล้องกับผลการวิจัยของกรัณฑรัตน์ ดวงใจสืบ, (2555) ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการออมของครัวเรือนในประเทศไทย พบว่า รายได้ของครัวเรือนมีความสัมพันธ์กับการออมรายได้ของครัวเรือนเพิ่มขึ้น 1% มีผล ทำให้การออมเพิ่มขึ้น 0.3 % แสดงว่าหากครัวเรือนนั้นๆ ยิ่งมีรายได้เพิ่มขึ้นก็จะส่งผลให้มีการออม เงินเพิ่มขึ้น

1.2 ด้านรูปแบบการออม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ผู้วิจัยเห็นว่า มีความเป็นไปได้ว่า ข้าราชการสำนักงาน ก.พ. ส่วนใหญ่มีการกำหนดการวางแผนรูปแบบการออมไว้ล่วงหน้าอย่างเหมาะกับสถานะทางการเงินสอดคล้องกับเป้าหมายในการออมเงินที่ตั้งไว้ ซึ่งมักจะมีการออมเงินในรูปแบบของการฝากเงินในธนาคารหรือสหกรณ์รวมไปถึงการซื้อสลาก พันธบัตรรัฐบาล ซึ่งเป็นรูปแบบการออมที่มีความเสี่ยงต่อการสูญเสียเงินต้นต่ำ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ดาราภรณ์ โคสิริวิวัฒน์ (2558) ศึกษาเรื่อง การศึกษาพฤติกรรมและรูปแบบการออมของข้าราชการกองทัพอากาศ พบว่ารูปแบบการออมของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาที่นิยมออมเงินมากที่สุดคือ ออมเงินในรูปแบบบัญชีเงินฝากประเภทต่าง ๆ ในสถาบันการเงินมากที่สุด ถัดมาเป็นการเก็บสะสมในรูปเงินสด และมีความถี่ในการออมทุกเดือน และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ศิริมา วิทยา (2558) ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการออมและรูปแบบการออมของลูกค้าธนาคารเพื่อการเกษตรและ สหกรณ์การเกษตร สาขาอำเภอทุ่งหว้า จังหวัดสตูล พบว่าลูกค้าธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาอำเภอทุ่งหว้า จังหวัดสตูล ส่วนใหญ่เลือกที่จะถือเงินสดไว้ในมือ เพื่อความคล่องตัวในการใช้จ่าย และรูปแบบการออมกับสถาบันการเงินด้วยการฝากเงินออมทรัพย์ก็มีสัดส่วนสูงเช่นกัน เนื่องจากการฝากออมทรัพย์มีความคล่องตัวในการเบิกถอน

1.3 ด้านเป้าหมายในการออม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ผู้วิจัยเห็นว่า มีความเป็นไปได้ว่า ข้าราชการสำนักงาน ก.พ. ส่วนใหญ่มีการกำหนดเป้าหมายการออมได้อย่างชัดเจน ก่อนเริ่มต้นการออม สอดคล้องกับผลการวิจัยของ นิศานาถ มั่งศิริ, (2562) ศึกษาเรื่อง แนวทางการวางแผนทางการเงินระดับครัวเรือนในชุมชนรอบพื้นที่วัดมงคลชัยพัฒนา อันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสระบุรี พบว่าครัวเรือนในชุมชนรอบพื้นที่วัดมงคลชัยพัฒนาส่วนใหญ่มีการกำหนดเป้าหมายทางการเงินในแต่ละช่วงอายุ และวางกรอบระยะเวลาจะไปถึงเป้าหมายที่ชัดเจน และมีการนำข้อมูลที่รวบรวมมาวิเคราะห์วางแผนทางการเงินอย่างง่ายๆ และนำมาวิเคราะห์เพื่อกำหนดเป้าหมายในอนาคต และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ จุฑาธิบดิ์ ฤกษ์สันทัพ,(2555) ศึกษาเรื่องเปรียบเทียบพฤติกรรมการออมของพนักงานบริษัทเอกชนและ

ข้าราชการในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ทั้งกลุ่มตัวอย่างที่เป็นกลุ่มพนักงานบริษัทเอกชนและข้าราชการต่างก็มีเป้าหมายและเหตุผลในการเก็บออมเงิน ซึ่งส่วนใหญ่จะตั้งเป้าหมายในการออมเงินไว้สำหรับใช้จ่ายยามฉุกเฉินซึ่งเป็นไปตามทฤษฎีความตั้งการถือเงินของเคนส์ที่สรุปไว้ว่าบุคคลมีจุดมุ่งหมายในการถือเงินไว้ 3 ประการคือ ความต้องการถือเงินไว้เพื่อสำหรับใช้จ่าย ความต้องการถือเงินเพื่อสำรองไว้ใช้ในยามฉุกเฉินและความต้องการถือเงินไว้เพื่อการเก็งกำไร

2. ผลการศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมการออมเงินของข้าราชการ สำนักงาน ก.พ. จำแนกตามปัจจัยประชากร ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือนอภิปรายผลได้ ดังนี้

2.1 ข้าราชการสำนักงาน ก.พ. ที่มีเพศต่างกัน ทำให้พฤติกรรมการออมเงินไม่ต่างกัน ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่าเพศนั้นไม่มีผลโดยตรงต่อพฤติกรรมการออมเงิน เนื่องจากทั้งเพศหญิงและเพศชายมีความรู้และมีการรับรู้ข่าวสารข้อมูลเกี่ยวกับการออมเงินที่เหมือนกัน เพราะเรื่องความรู้ด้านการเงินนั้นมีความสำคัญและจำเป็นจึงทำให้พฤติกรรมการออมเงินมีความใกล้เคียงกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ไกรวิชญ์ ประชุมพันธ์, ธนสุวิทย์ ทับหิรัญรักษ์ และสุคนธ์ เครือน้ำคำ, (2561) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมของผู้บริโภคเพื่อใช้จ่ายในอนาคตของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ลักษณะด้านประชากรศาสตร์ ด้านเพศแตกต่างกันมีพฤติกรรมการออมเงินเพื่อสำหรับการใช้จ่ายในอนาคตไม่แตกต่างกัน

2.2 ข้าราชการสำนักงาน ก.พ. ที่มีอายุต่างกัน ทำให้พฤติกรรมการออมเงินไม่ต่างกัน ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่าอายุนั้นไม่มีผลโดยตรงต่อพฤติกรรมการออมเงิน เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างส่วนมากมีอายุที่ใกล้เคียงกัน ทำให้มีพฤติกรรมการออมเงินมีความใกล้เคียงกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของไกรวิชญ์ ประชุมพันธ์, ธนสุวิทย์ ทับหิรัญรักษ์ และสุคนธ์ เครือน้ำคำ, (2561) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมของผู้บริโภคเพื่อใช้จ่ายในอนาคตของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ลักษณะด้านประชากรศาสตร์ ด้านอายุแตกต่างกัน มีพฤติกรรมการออมเงินเพื่อสำหรับการใช้จ่ายในอนาคตไม่แตกต่างกัน

2.3 ข้าราชการสำนักงาน ก.พ. ที่มีสถานภาพต่างกัน ทำให้พฤติกรรมการออมเงินต่างกัน ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่าสถานภาพนั้นมีผลโดยตรงต่อพฤติกรรมการออมเงิน ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่าจากกลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพสมรส จะให้ความสำคัญด้านการออมเงินมากเนื่องจากต้องมีการหน้าที่ภาระในการ รับผิดชอบครอบครัว จึงมีความจำเป็นที่จะต้องสะสมเงินไว้ให้ได้มากที่สุด จึงส่งผลต่อพฤติกรรมการออมเงิน สอดคล้องกับผลการวิจัยของไกรวิชญ์ ประชุมพันธ์, ธนสุวิทย์ทับหิรัญรักษ์ และสุคนธ์ เครือน้ำคำ, (2561) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมของผู้บริโภคเพื่อใช้จ่ายในอนาคตของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า บุคคลที่มีสถานภาพโสดกับสมรสแล้วจะให้ความสำคัญกับอนาคตของตนเองและครอบครัวเกี่ยวกับการออมเงินเพื่อเอาไว้สำหรับการใช้จ่ายในอนาคต และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ จุฑาธิบดิ์ ฤกษ์สันทัพ,(2555) ศึกษาเรื่อง เปรียบเทียบพฤติกรรมการออมของพนักงานบริษัทเอกชนและข้าราชการในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นพนักงานบริษัทเอกชนและกลุ่มที่เป็นข้าราชการที่มีสถานภาพต่างกันจะมีผลต่อพฤติกรรมการออมเงินในด้านของจำนวนเงินออมเฉลี่ยในแต่ละเดือน ด้านวัตถุประสงค์เป้าหมายในการออม และด้านรูปแบบการออม

2.4 ข้าราชการสำนักงาน ก.พ. ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน ทำให้พฤติกรรมการออมเงินไม่ต่างกัน ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่าการศึกษานั้นไม่มีผลโดยตรงต่อพฤติกรรมการออมเงิน เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างมีการศึกษาในระดับใกล้เคียงกัน และมีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารในการออมที่เหมือนกัน ทำให้มีพฤติกรรมการออมเงินมีความใกล้เคียงกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ไกรวิชญ์ ประชุมพันธ์, ธนสุวิทย์ ทับหิรัญรักษ์ และสุคนธ์ เครือน้ำคำ, (2561) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมของผู้บริโภคเพื่อใช้จ่ายในอนาคตของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ประชากรด้านการศึกษาแตกต่างกันมีพฤติกรรมการออมเงินเพื่อสำหรับการใช้จ่ายในอนาคตไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ จุฑาธิบดิ์ ฤกษ์สันทัพ,(2555) ศึกษาเรื่องเปรียบเทียบพฤติกรรมการออมของพนักงานบริษัทเอกชนและข้าราชการในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นข้าราชการที่มีการศึกษาต่างกันไม่มีความสัมพันธ์กับจำนวนเงินออม วัตถุประสงค์เป้าหมายในการออม และด้านรูปแบบการออม

2.5 ข้าราชการสำนักงาน ก.พ. ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน ทำให้พฤติกรรมการออมเงินต่างกัน ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่ารายได้เฉลี่ยต่อเดือนนั้นส่งผลต่อพฤติกรรมการออม ซึ่งถ้าในแต่ละเดือนมีรายได้เพิ่มมากขึ้นจะส่งผลทำให้มีการออมเงินเพิ่มมากขึ้น สอดคล้องกับการวิจัยของ กฤตภาส เลิศสงคราม (2555) ศึกษาเรื่องพฤติกรรมการออมและปัจจัยที่มีผลต่อการออมของพนักงานบริษัทพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ พบว่า ถ้าปัจจัยอื่นๆ คงที่แล้วมีรายได้ต่อเดือนของพนักงานเพิ่มมากขึ้นส่งผลทำให้มีการออมเงินเพิ่มขึ้น แสดงให้เห็นว่าถ้าพนักงานมีรายได้เพิ่มมากขึ้นก็จะมีการออมเงินเพิ่มมากขึ้น แต่ถ้าหากมีรายได้น้อยก็มีแนวโน้มที่จะมีการออมเงินน้อยตามไปด้วย

3. ผลการศึกษาความรู้ด้านการเงินที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการออมเงินของข้าราชการสำนักงาน ก.พ. สามารถอภิปรายผลเป็นรายด้านได้ดังนี้

3.1 ด้านการวางแผนทางการเงิน ส่งผลต่อพฤติกรรมการออมเงินโดยรวม ซึ่งแสดงให้เห็นว่าบุคคลจะมีพฤติกรรมการออมเงินในทิศทางที่ดีได้ควรจะต้อง มีการวางแผนทางการเงินให้สอดคล้องกับเป้าหมายทางการเงินเพื่อจะได้เป็นแนวทางในการนำไปสู่พฤติกรรมการออมเงิน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ นัคมน อ่อนพุทธา, วิมล หลักรัตน์, ญาณิศา ศรีบุญเรือง, และจักรพันธ์ โสมะเกษตริน (2561) ศึกษาเรื่อง การจัดการการเงินในครัวเรือนของประชาชน ในเขตตำบลฟ้าหยาด อำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีเป้าหมายในการวางแผนการเงินที่แน่นอน มีความซื่อสัตย์ในการจัดทำแผนการเงินในครัวเรือนและนำแผนการเงินที่จัดทำไว้ไปวิเคราะห์ปัญหาเป็นประจำ และมีการจัดการการเงินในครัวเรือนเป็นประจำทุกเดือน

3.2 ด้านการบริหารรายได้ ไม่ส่งผลต่อพฤติกรรมการออมเงินโดยรวม ไม่เป็นไปตามสมมุติฐาน ผู้วิจัยมีความเห็นว่าความรู้ด้านการเงิน ด้านการบริหารรายได้ ไม่ได้เป็นตัวกำหนดระดับความสำคัญต่อพฤติกรรมการออม คือสามารถจัดสรรหรือแบ่งส่วนรายได้เพื่อการใช้จ่าย การชำระหนี้สิน การออม ได้ในสัดส่วนที่เหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ นายศิวัช กรุณาเพ็ญ, (2560) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการออมและพฤติกรรมการออมของคน Gen Y พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการจัดสรรเงินออมโดยส่วนใหญ่ร้อยละ 80 มีการจัดสรรรายได้ในแต่

ละเดือนให้เป็นสัดส่วนก่อนที่จะนำเงินรายได้ไปใช้จ่าย และมีกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 6.8 ที่มีสัดส่วนในการออมมากกว่าร้อยละ 30 ของรายได้

3.3 ด้านการบริหารค่าใช้จ่าย ส่งผลต่อพฤติกรรมกรรมออมเงินโดยรวม ซึ่งแสดงให้เห็นว่าบุคคลจะมีพฤติกรรมการออมเงินในทิศทางที่ดีได้จะต้องมีการบริหารค่าใช้จ่ายทั้งในด้านการควบคุมค่าใช้จ่ายหรือการบันทึกรายจ่ายเพื่อควบคุมการใช้จ่าย ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ ธนพร จันทร์สว่าง, (2561) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วน พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีการวางแผนค่าใช้จ่ายอย่างเหมาะสมและเป็นระบบเพื่อให้มีความเหมาะสมกับรายได้ และรองลงมาคือ มีการควบคุมค่าใช้จ่ายที่ไม่มีความจำเป็น เพื่อให้สามารถมีเงินในการออมเงินได้เพิ่มขึ้นในอนาคต และมีการจดบันทึกรายรับ-รายจ่าย และวางแผนการใช้จ่ายอย่างเหมาะสม และสอดคล้องกับ และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ กลางใจ แสงวิจิตร, ธนาวุธ แสงกาศนีย์, พรทิพย์ จิระธำรง, พเนิน อินทะระ, ศรรสนีย์ สังข์สุวรรณ และภูมิ ชี้เจริญ (2562) ศึกษาเรื่อง การเปรียบเทียบความรู้และพฤติกรรมการจัดการการเงินส่วนบุคคลก่อนและ หลังเรียนรายวิชาการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมมีการคำนวณค่าใช้จ่ายก่อนการซื้อสินค้า และจะมีการตัดสินใจซื้อสินค้าตามความจำเป็น รู้จักการบริหารค่าใช้จ่ายโดยการทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายอย่างสม่ำเสมอ

3.4 ด้านการบริหารหนี้สิน ส่งผลต่อพฤติกรรมกรรมออมเงินโดยรวม ซึ่งแสดงให้เห็นว่าบุคคลจะมีพฤติกรรมการออมเงินในทิศทางที่ดีได้จะต้องมีการบริหารหนี้สิน ทั้งในด้านความสามารถในการชำระคืนหนี้สินได้ครบตามจำนวนและเวลาที่ตกลงกันไว้ได้ เพื่อให้ไม่เป็นการเพิ่มค่าใช้จ่ายด้านดอกเบี้ยปรับขึ้นมาเมื่อทำ การผิดนัดชำระหนี้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เสาวณีย์ ณ นคร (2557) ศึกษาเรื่อง พฤตกรรมการบริโภคการเป็นหนี้และคุณภาพชีวิต ของชาวประมงทะเล ในตำบลสิชล อำเภอสิชล จังหวัดนครศรีธรรมราชพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการกู้เงินจากแหล่งเงินกู้ที่เป็นนายทุนทั่วไป และไม่มีปัญหาในการผ่อนชำระคืน สามารถชำระคืนในระยะเวลาที่กำหนดได้ และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ นัคมน อ่อนพุทธา, วิมล หลักรัตน์, ญาณิศา ศรีบุญเรือง, และจักรพันธ์ โสมะเกษตริน (2561) ศึกษาเรื่อง การจัดการการเงินในครัวเรือนของประชาชน ในเขตตำบลฟ้าหยาด อำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร พบว่า กลุ่มตัวอย่าง มีเป้าหมายในการแก้ไขปัญหาด้านภาระหนี้สินที่แน่นอน มีความซื่อสัตย์ในการชำระหนี้สิน มีการวางแผนในการจัดการหนี้สินที่แน่นอนและสมาชิกในครัวเรือนมีส่วนร่วมในการแก้ไขภาวะหนี้สินในครัวเรือน

3.5 ด้านการลงทุน ไม่มีผลต่อพฤติกรรมการออมเงินโดยรวม ซึ่งแสดงให้เห็นว่าพฤติกรรมการออมไม่ได้เกี่ยวกับความรู้ด้านการเงิน ด้านการลงทุน ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่ากลุ่มตัวอย่างจำนวนมากมีความรู้ด้านการลงทุนปานกลางจึงไม่ค่อยให้ความสนใจเรื่องการลงทุน ส่วนมากจะมีพฤติกรรมการออมเงินในรูปแบบของการฝากเงินไว้กับสถาบันการเงินและสหกรณ์ออมทรัพย์ของสำนักงาน ก.พ. ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ กฤตภาส เลิศสงคราม (2555) ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการออมและปัจจัยที่มีผลต่อการออมของพนักงานบริษัทพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ พบว่า พนักงานส่วนใหญ่จะมีพฤติกรรมการออมเงินจะอยู่ในรูปแบบของการฝากเงินไว้กับสถาบันการเงินมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 88.89 รองลงมาคือ การออมในรูปแบบการซื้อกรมธรรม์ประกันชีวิต และการซื้อสลากออมสิน สลาก ธกส. คิดเป็นร้อยละ 21 และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ดาราภรณ์ โคสิริวิวัฒน์ (2558)

ศึกษาเรื่อง การศึกษาพฤติกรรมและรูปแบบการออมของข้าราชการกองทัพอากาศ พบว่า ยังไม่มีการออมในรูปแบบอื่นน้อยส่วนมากจะออมอยู่ในรูปแบบของเงินสดและเงินฝากธนาคาร จึงควรมีการส่งเสริมความรู้ในด้านการออมและการลงทุนรูปแบบอื่น เช่น การซื้อกรมธรรม์ประกันชีวิต ประกันออมทรัพย์ กองทุน ที่มีการคาดหวังในผลตอบแทน

ข้อเสนอแนะ

1. จากผลการศึกษาพฤติกรรมการออมเงิน ของข้าราชการสำนักงาน ก.พ. ด้านสถานภาพ ส่งผลต่อพฤติกรรมการออมเงิน เป้าหมายในการออมเงินอยู่ในระดับมาก ซึ่งกลุ่มคนที่มีสถานภาพสมรสจะมีการกำหนดเป้าหมายในการออมได้เหมาะสมกับและคุ้มค่ากับเงินออม เนื่องจากต้องมีหน้าที่ภาระในการรับผิดชอบครอบครัว จึงมีความจำเป็นที่จะต้องสะสมเงินไว้ให้ได้มากที่สุด ดังนั้นบุคคลที่มีสถานภาพสมรสควรรักษาระดับพฤติกรรมการออมนี้ไว้เพื่อเป็นแรงผลักดันให้ไปสู่เป้าหมายทางการเงินที่ตั้งไว้ และผู้ที่มีสถานภาพโสดก็ควรมีการกำหนดเป้าหมายในการออมด้วยเช่นกัน เพื่อจะได้เป็นแนวทางไปสู่ความมั่นคงในชีวิต

2. จากผลการศึกษาพฤติกรรมการออมเงิน ของข้าราชการสำนักงาน ก.พ. ด้านรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ส่งผลต่อพฤติกรรมการออมเงิน ด้านรูปแบบการออมเงินอยู่ในระดับมาก ซึ่งกลุ่มคนที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 15,001 – 25,000 บาท และรายได้เฉลี่ยมากกว่า 35,000 บาท จะมีรูปแบบการออมเงินที่เหมาะสมสอดคล้องกับเป้าหมายในการออมเงิน ดังนั้น ควรจะต้องรักษาระดับพฤติกรรมการออมนี้ไว้ และเมื่อมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนเพิ่มมากขึ้นควรที่จะมีการเพิ่มปริมาณการออมเงินเพิ่มขึ้นตามไปด้วย เพื่อเป็นการสะสมเงินออมให้มีปริมาณเพิ่มขึ้น

3. จากผลการศึกษาพฤติกรรมการออมเงิน ของข้าราชการสำนักงาน ก.พ. ความรู้ด้านการเงิน ด้านการวางแผนทางการเงิน ส่งผลต่อพฤติกรรมการออมเงินอยู่ในระดับที่มาก ซึ่งแสดงให้เห็นว่าบุคคลมีพฤติกรรมการออมเงินในทิศทางที่ดี มีการวางแผนทางการเงินให้สอดคล้องกับเป้าหมายทางการเงิน ดังนั้นบุคคลควรจะต้องรักษาระดับพฤติกรรมการออมนี้ไว้ และต้องมีการทบทวนแผนทางการเงินอยู่อย่างสม่ำเสมอเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการและเป็นการสถานการณ์ชีวิตที่เปลี่ยนแปลงไปเพื่อจะได้ใช้เป็นแนวทางในการนำไปสู่ความมั่งคั่งในอนาคต

4. จากผลการศึกษาพฤติกรรมการออมเงิน ของข้าราชการสำนักงาน ก.พ. ความรู้ด้านการเงิน ด้านการบริหารค่าใช้จ่าย ส่งผลต่อพฤติกรรมการออมเงินอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งแสดงให้เห็นว่าบุคคลยังไม่ค่อยมีการให้ความสำคัญเรื่องการบริหารค่าใช้จ่ายมากนัก ดังนั้นบุคคลควรมีการควบคุมค่าใช้จ่ายหรือการบันทึกรายจ่ายเพื่อควบคุมการใช้จ่าย และเพื่อเป็นการควบคุมให้ค่าใช้จ่ายอยู่ในระดับที่เหมาะสมกับรายได้ ซึ่งการควบคุมรายการค่าใช้จ่ายนั้นจะเป็นแนวทางที่ทำให้บุคคลไม่ใช้จ่ายเงินสำหรับค่าใช้จ่ายที่ไม่มีความจำเป็นและเพื่อเป็นการฝึกตนเองให้มีวินัยในการใช้จ่ายเงินมากขึ้น

5. จากผลการศึกษาพฤติกรรมการออมเงิน ของข้าราชการสำนักงาน ก.พ. ความรู้ด้านการเงิน ด้านการบริหารหนี้สิน ส่งผลต่อพฤติกรรมการออมเงินอยู่ในระดับมาก ซึ่งแสดงให้เห็นว่าบุคคล ซึ่งแสดงให้เห็นว่าบุคคลมีการบริหารหนี้สินอย่างเหมาะสม ดังนั้นบุคคลควรมีการสร้างหนี้สินเท่าที่มีความจำเป็น และควรสร้างหนี้สินดี คือเป็นการสร้างหนี้สินที่สามารถนำเงินจากการสร้างหนี้สินนี้ไปลงทุนหรือไปดำเนินการอื่นใดเพื่อเป็นการเพิ่มมูลค่าของเงิน

เอกสารอ้างอิง

กลางใจ แสงวิจิตร, ธนาวุธ แสงกาศนีย์, พรทิพย์ จิระธำรง, พเนิน อินทะระ, ศรรสนีย์ สังข์สุวรรณ และภูมิ ชี้เจริญ, (2562). การเปรียบเทียบความรู้และพฤติกรรมการจัดการการเงินส่วนบุคคลก่อนและหลังเรียนรายวิชาการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษา. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. บริหารธุรกิจ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

กรัณฑรัตน์ ดวงใจสืบ, (2555). พฤติกรรมการออมของครัวเรือนในประเทศไทย. การศึกษาค้นคว้าอิสระ เศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

กฤตภาส เลิศสงคราม, (2555). พฤติกรรมการออมและปัจจัยที่มีผลต่อการออมของพนักงานบริษัทพัฒนาอสังหาริมทรัพย์. เศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ไกรวิชญ์ ประชุมพันธ์, ธนสุวิทย์ทับหิรัญรักษ์ และสุคนธ์ เครือน้ำคำ, (2561). ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมของผู้บริโภคเพื่อใช้จ่ายในอนาคตของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร.บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา. สืบค้นเมื่อ 25 ตุลาคม 2561, จาก http://www.graduate.dusit.ac.th/journal/index.php/sdujournal/article/view/105/88

จุฑาธิบดิ์ ฤกษ์สันทัด, (2555). เปรียบเทียบพฤติกรรมการออมของพนักงานบริษัทเอกชนและข้าราชการในเขตกรุงเทพมหานคร. ค้นคว้าอิสระ ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต วิชาเอกการจัดการทั่วไป มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ญาณิศา เผื่อนเพาะและ พิทักษ์ ศิริวงศ์, (2557) การให้ความหมาย รูปแบบและกระบวนการออม. บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร. สืบค้นเมื่อ 25 ตุลาคม 2563, จาก https://www.tci-thaijo.org/index.php/Veridian-E-Journal/article/download/17714/23401/

ดาราภรณ์ โคสิริวิวัฒน์, (2558). การศึกษาพฤติกรรมและรูปแบบการออมของข้าราชการกองทัพอากาศ. การศึกษาค้นคว้าอิสระ เศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

นัคมน อ่อนพุทธา, วิมล หลักรัตน์, ญาณิศา ศรีบุญเรือง, และจักรพันธ์ โสมะเกษตริน, (2561). การจัดการการเงินในครัวเรือนของประชาชน ในเขตตำบลฟ้าหยาด อำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร.บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ

ศิริมา วิทยา, (2558). พฤติกรรมการออมและรูปแบบการออมของลูกค้าธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาอำเภอทุ่งหว้า จังหวัดสตูล. เศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต การศึกษาค้นคว้าอิสระ เศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย

อนงนาฎ ศุภกิจวณิชกุล, ประสพชัย พสุนนท์, (2559). การเปรียบเทียบพฤติกรรมการออมกับการบริหารการเงินก่อนเกษียณอายุ กรณีศึกษาบุคลากรมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์.บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร